አሰሩ ትዕዛዛትና ሰድሰቱ ቃላተ ወንጌል

አዘጋጅ፡-መምህር በትረ ማርያም አበባው

2015ዓ/ም

ሕገጋተ ወንጌል ክፍል ፭

ጌታ ካስተማረን ከስድስቱ ሕግጋተ ወንጌል አንዱ **"አትሳደብ፣ አትቆጣ፣ ታረቅ"** የሚለው ነው። ሰው እግዚአብሔርን ከማመስገኑ በፊት፣ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ከማቅረቡ በፊት፣ ከመስበኩ በፊት የተጣላውን መታረቅ አለበት። ሳይታረቅ ግን የስብከት መባ የዝማሬ መባ አያቅርብ። ስድብ በኮርስ የሚሰጥበት ዘመን ላይ ደርሰናል። አቡነ ሺኖዳ የሚሉት ነገር አለ። ሰይጣን ዘፈን ኃጢዓት ነው የሚለውን ሰው ሁሉ ስለሚያውቅበት ዘፈንን "ኪነ-ጥበብ" ብሎ የጥበብ ስም ያላብሰዋል። በዚህ ጊዜ ሰው ኃጢዓት ሳይመስለው ይሰራዋል። በዘመናችን እየሆነው ያለውም ይህ ነው። ሰይጣን ስድብ ኃጢዓት ነው የሚለውን ሰው ሁሉ ስለሚያውቅበት ስድብን "ተግሣጽ" የሚል ስም ያላብሰዋል። ሰውም በመሳደቡ ንሥሓ እንዳይገባ የገሠጽኩ መስሎት በሰይጣን ወጥመድ ይገባል። ወንጌል የፍቅር ሕግ ናት። ስድብን ፣ መሰዳደብን አትፈቅድም። ሰው ቢያስቀይምህንኳ ይቅር ማለትን ነው ወንጌል የምታስተምረን።

ማቴ. ፭፣፳፪-፳፭ "በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል። ወንድሙንም ጨርቃም የሚለው ሁሉ የሸንጎ ፍርድ ይገባዋል። ደንቆሮ የሚለውም ሁሉ የገሀነመ እሳት ፍርድ ይገባዋል። እንግዲህ መብትን በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ በዚያም ወንድምህ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታስብ በዚያ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድ። አስቀድመህም ከወንድምህ ጋር ታረቅ። በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ። አብረኽው በመንገድ ሳለህ ከባላጋራህ ጋር ፈጥነህ ተስማማ" ። በሐሳብ፣ በእይታ፣ በአመለካከት፣ በአነጋገር፣ በአሰራር ላንስማማ እንችላለን። ይህ አለመስማማትም ወደ ቁጣ ጠብ ወደ መገዳደል ሊያደርሰን ይችላል። ነገር ግን ያለፈውን በይቅርታ አልፈን። የበደለው ክሶ የተበደለው ተክሶ ለወደፊቱ ሰላም ሲባል መታረቅ የታላላቆች ሥራ ነው። ጌታም በአንቀጸ ብጹዓን ማቴ. ፭፣፱ "የሚያስተራርቁ ብፁዓን ናቸው። የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉና" ብሎ ነግሮናል። በትርጓሜያችንም ቆላውን ወርደው ደጋውን ወጥተው የሚያስታርቁ ብፁዓን ናቸው ብሎ ስለ አስታራቂዎች ከተናገረ በኋላ የሚያረቁ ታራቂዎችም ብፁዓን ናቸው ብሏል።

ስለዚህ ለአፋችን መዝጊያ እናብጅለት። አፋችን ለስድብ ሳይሆን ለምስጋና ይከፈት። ባመሰገንንበት አፋችን አንሳደብበት። ቁጣን በትዕግሥት እናሸንፈው። ከስሜት በላይ እንሁን። የተረጋጋን እንሁን። በክርስቶስ ሕግ እንመራ።

ሕገጋተ ወንጌል ክፍል ፮

የሰው ልጅ ወደ ወጣትነት እድሜው ሲጠጋ ሴት ወንድን፣ ወንድ ደግሞ ሴትን የማግኘት ፍላጎት ያድርበታል። ይህ በራሱ ስህተት/ኃጢዓት አይደለም። የመሳሳብ ስሜት ተፈጥሯዊ ነው። ይህ ደግሞ በሥርዓት እንዲሆን መድኃኔዓለም ክርስቶስ ሕግ ሰርቶልናል ሥርዓት አበጅቶልናል። ይኸውም ጋብቻ ነው። ጋብቻ ለመረዳዳት፣ ዘር ለመተካት እና ለአቅልሎ ፍትወት ነው። ስለዚህ ሰው በፍትወት እንዳይወድቅ ማግባት ይገባዋል። ምክንያቱም አንድ ወንድ ሳያገባ ከሌላይቱ ሴት ጋር ግንኙነት ቢያደርግ አመነዘረ፣ ዝሙት ሰራ ይባላል። ይህ ደግሞ አታመንዝር ያለውን ሕግ አስፈርሶ ወደ ሲኦል ያስገባል። ሰው ደግሞ በደስታ በገነት ይኖር ዘንድ የእግዚአብሔርን ሕግ መጠበቅ አለበት። ፍትወታዊ ስሜትን ታግሦ በድንግልና መኖር ታላቅ አክሊልን ያሰጣል። ብዙ ቅዱሳን በድንግልና የኖሩት አልፈተን ብለው አይደለም። ፈተናውን ተቋቁመው አልፈውት ነው። ከሰው ልጆች ፍትወት እንስሳዊት ፈጽሞ ያልነበረባት እናታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ናት። ወንጌላዊው ዮሐንስም የጌታን መታጠቂያ ከታጠቀ በኋላ ፍትወት እንስሳዊት እንደጠፋችለት ይነገራል። ለዚህም በቅዳሴ ወድንግልና ለዮሐንስ ይባልለታል። የሌላ የሆነችን ሴት አይቶ በልብ መመኘት ቁጥሩ ከማመንዘር ነው። ያለዝሙት ምክንያት ሚስትን መፍታትም ቁጥሩ ከማመንዘር ነው። እዚህ ላይ በወንድ አንቀጽ ይነገር እንጂ ትእዛዙ ለሴትም ጭምር ነው። ለሴት የሌላ የሆነን ወንድ አይታ በልብ መመኘት ማመንዘር ነው። ማየት ኃጢዓት አይደለም። አይቶ መመኘት ግን ኃጢአት ይሆናል። የሩካቤ ምስል እያዩ ግለ ሩካቤ ማድረግ ትልቅ የአመንዝራነት ኃጢዓት ነው። ሰው እዚህ ደረጃ እስኪደርስ ራሱን ከሚያጎሳቁል አያገባምን!? ከእንዲህ ዓይነት ክፉ ሥራ ያላችሁ ሰዎች ንሥሓ ግቡ። [በብዛት የተጠየቅኩት ጥያቄ ስለሆነ ዛሬ ልመልሰው ብየ ነው]። የጋብቻ ሕግ የተሰራውኮ ሰው እንዲህ በፍትወት እንዳይሰቃይ ነው። በፍትወት እንዳትሰቃዩ አግቡ፣ ተጋቡ።

ማቴ. ፭፣፳፰-፴፪ "ወደሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርሷ ጋር አመንዝሯል_ ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንዝራ ያደርጋታል። የተፈታችውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል"። በነውር የተፈታችውን ሴት ንሥሓ እስክትገባ ማንም ሊያገባት አይገባም። ንሥሓዋን ከጨረሰች በኋላ ግን ጨዋነቷ በብዙ ሰዎች ዘንድ ሲመሰከርላት እርሷም ማግባት ትችላለች። ሌላውም ሊያገባት ይችላል። ማንኛውም ሰው እስኪያገባ ድረስ ክብረ ንጽሕናውን ይጠብቅ። ክብሩን ለሚያገባት ይስጥ። እርሷም እንዲሁ። ባለማወቅ ክብራችንን ያጣን ሰዎች ካለንም ንሥሓ ገብተን ለወደፊቱ ለመታመን እንጣር። ትዳር ክቡር ነው። በሆነ ባልሆነው መጣላት አይገባም። ችግሮችን በውይይት በይቅርታ በዕርቅ እየፈቱ መኖር ይገባል።

ሕገጋተ ወንጌል ክፍል ፫

ማርያምን፣ ድንግልን፣ ጊዮርጊስን፣ ተክልየን፣ እግዚአብሔርን፣ በዓታን፣ ሚካኤልን፣ እኔ ልሙት፣ ወዘተ እያሉ መማል አይገባም። በብሉይ ኪዳን በእውነት ከሆነ በእግዚአብሔር ሥም መማል ይቻል ነበር። በሐዲስ ኪዳን ግን **ፈጽማችሁ አትማሉ** ስለተባለ እውነቱን እውነት ሐሰቱን ሐሰት ማለት እንጂ መሐላ አይፈቀድም። ነገር ግን ዳኛ አዝዞ ከሆነ፣ በሽምግልና ወቅት ባላጋራም ይማልልኝ ቢል መጀመሪያ ተከሳሹ ለከሳሹ መማል ጥሩ እንዳልሆነ ይንገረው። ከሳሹ ፈቅዶ ይማል ካለ ግን በማዩ (በተከሳሹ) በደል የለበትም።ይህንን ፍትሐ ነገሥትን ባለፈው ስንማማር አይተነዋል። በአብነት ትምህርት ቤቶችም በሌላውም "እመቤቴን፣ አዛኝቴን፣ ማርያምን፣ አምላክን" ወዘተ እየተባለ መማል አልተፈቀደም። ምናልባት እንዲህ ሲሉ የሰማናቸውና የምንሰማቸው ሰዎች ካሉ እንኳ ፍቅራቸውን ለመግለጽ የተጠቀሙበት መሆኑን ብንረዳም ስህተት መሆኑን ግን አስምረን እንናገራለን። ነገር ግን ዳኛ አዝዞ፣ ባላጋራ አውርዶም ከሆነ በእግዚአብሔር ሥም ወይም በቅዱሳኑ ስም መማል ይገባል እንጂ በጣዖት ስም መማል አይፈቀድም። ከዚህ ውጭ ግን ዳኛ ሳያዝዝ፣ ባላጋራ ሳያወርድ መማል ፈጽሞ አይቻልም። ሕገ ወንጌል ይከለክላል። የልዑል እግዚአብሔርን ሥም፣ የቅዱሳኑን ሥም በከበረ ነገር ማለትም በማኅሌት፣ በስብከት፣ በጸሎት፣ በመንፈሳዊ ንግግር ነው መጥራት ያለብን።

ማቴ. ፭፣፴፬ "ከቶ አትማሉ በሰማይ አይሆንም የእግዚአብሔር ዙፋን ነውና። በምድርም አይሆንም የእግሩ መረገጫ ናትና። በኢየሩሳሌምም አይሆንም የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና። በራስህም አትማል። አንዲቱን ጸጉር ነጭ ወይም ጥቁር ልታደርግ አትችልምና። ነገር ግን ቃላችሁ አዎን አዎን ወይም አይደለም አይደለም ይሁን። ከእነዚህም የወጣ ከክፉው ነው"።

ሕገጋተ ወንጌል ክፍል ፬

ማቴ. ፭፣፴፱ **"ክፉን በክፉ አትቃወሙ"**። ክፋትን የሚጠላ ሰው ክፋትን ማስወገድ ያለበት በመልካም ነገር ነው። ሐሜትን በሐሜት፣ ስድብን በስድብ፣ ጥፊን በጥፊ፣ ውሸትን በውሸት፣ ሌብነትን በሌብነት፣ ክህደትን በክህደት፣ ኩራትን በኩራት፣ ትዕቢትን በትዕቢት፣ ተንኮልን በተንኮል ማሸነፍ አይቻልም። በዚህ መልኩ አሸነፍኩ ያለ ሰው ካለ እንኳ ያ ሰው ተሸናፊ መሆኑን ይወቅ። ለሰው ልጅ ከምንም በፊት መልካም የሚባሉትንና ክፉ የሚባሉትን መለየት ይገባዋል። ከዚህ በኋላ ክፉትን በመልካም ማሸነፍ ይገባዋል። ኃጢዓትን በንሥሓ፣ ውሸትን በእውነት፣ ትዕቢትን በትሕትና፣ ሌብነትን በምጽዋት፣ ሆዳምነትን እና ስስታምነትን በጾም፣ ስድብን በትዕግሥት፣ ክህደትን በጽድቅ፣ ስንፍናን በጸሎት ማሸነፍ ይገባል። ክርስቲያናዊው አሸናፊነት ይህ ነው። ክፉን በክፉ አንቃወም። እኛ በመልካምነት ላይ ሳንሆን ሌላው መልካም ካልሆነ ብለን ሌላውን ለመንቀፍ መጣር የለብንም። ከምንም በፊት ራሳችንን በእውነት በጽድቅ

እናሸንፍ። ራሳችንን ካሸነፍን በኋላ ሌላውን በውሸት ያይደለ በእውነት ለማሸነፍ ቀላል ነው። በሀገራችን ያለውን የመሰለ ውንብድናን ደግሞ በደንበኛ የፍትሕ ሥርዓት ማሸነፍ እንችላለን። የፍትሕ ሥርዓቱ፣ የመንግሥት አስተዳደሩ እና የመሳሰሉት ጉዳዮች የተበላሹ ከሆኑ ደግሞ መጀመሪያ እነርሱን ራሳቸውን እናክም።

ኑ በሉ መጀመሪያ ራሳችንን ከማሸነፍ እንጀምር።

ሕገጋተ ወንጌል ክፍል ፫

የክርስት ሕግ የወንጌል ሕግ የትሩፋት ሕግ ይባላል። አሁን አሁን በሕግ ሳይሆን በስሜት የሚመራው እየበዛብን ነው። ከሕጉ ይልቅ ስሜቱን የሚከተለው በዛ። የክርስትና ሕግ ትምህርት ጠላትን እስከ መውደድ ነው። ይህ ግን መተንተን አለበት። ጠላትን መውደድ ማለት ሲያጠፋ ዝም ማለት አይደለም። ሲያጠፋ ለሕግ ማቅረብ ነው። ጥፋተኛን ወደ ሕግ ማቅረብ ራሱ የመውደድ ምልክት ነውና። በጥፋተኛ ላይ መፍረድ የመውደድ ምልክት ነው። እግዚአብሔርኮ ስለሚወደን ነው ስናጠፋ የሚቀጣን። እግዚአብሔር ይጌሥጽ ዘአፍቀሮ እግዚአብሔር የወደደውን ይገሥጻል የሚባለውም ለዚያ ነው። ጠላትህን ውደድ ማለት ፍትሕን አጥፋ ማለት አይደለም። ፍትሕን አጠንክር ማለት ነው። ጥፋተኛ የሚቀጣው ጥፋቱን እንዲተውና እንዲታረም ነው። አንድ ሰው አጥፍቶ ጥፋቱን ማለባበስ እና ለሕግ እንዳይቀርብ ማድረግ ግን የጥላቻ ምልክት ነው። እንዲታረም እድል አልሰጠነውምና። ጠላትን የመውደድ ትርጓሜ ይህ ነው። ሲያጠፋ ተው ማለት መልካም ሲሰራ ማበረታታት ነው። እዚህ ላይ ውደዱ የተባለ ሰው ሆኖ እኛን የሚጠላንን ነው እንጂ ጥንተ ጠላት ዲያብሎስን ውደዱ ማለት አይደለም።

ማቴ. ፭፣፵፬_፵፰ "እኔ ግን እላችኋለሁ፥ በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ **ጠላቶቻችሁን ውደዱ፥ የሚረግሙአችሁንም መርቁ፥ ለሚጠሉአችሁም መልካም አድርጉ፥** ስለሚያሳድዱአችሁም ጸልዩ፤ እርሱ በክፎዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን ያወጣልና፥ በጻድቃንና በኃጢአተኞችም ላይ ዝናቡን ያዘንባልና። የሚወዱአችሁን ብትወዱ ምን ዋጋ አላችሁ? ቀራጮችስ ያንኑ ያደርጉ የለምን? ወንድሞቻችሁንም ብቻ እጅ ብትነሡ ምን ብልጫ ታደርጋላችሁ? አሕዛብስ ያንኑ ያደርጉ የለምን? እንግዲህ የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ"።

ሲጠቃለል ስድስቱ ሕገጋተ ወንጌል የሚባሉት:-

፭) አትሳደብ/አትቆጣ
፪) ወደሴት አይቶ የተመኘ አመነዘረ (አታመንዝር)
፫) ያለዝሙት ምክንያት ሚስትህን አትፍታ
፬) ፈጽመህ አትማል
፭) ክፉን በክፉ አትቃወም
፮) ጠላትህን ውደድ
ናቸው።

አነሳስቶ ላስጀመረን አስጀምሮ ላስፈጸመን ልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይገባል።

ትእዛዘ ፈጣሪ ክፍል ፭

ዘፀ. ፳፣፫ "ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይኑሩልህ"

ይህን ዓለም ካለመኖር በከኃሊነቱ የፈጠረ እና ያስገኘ ለእርሱ ግን አስገኝ የሌለው ባሕርየ ባሕርይ፣ መሠረተ መሠረት፣ ሕይወተ ሕይወት፣ ምክንያተ ምክንያት፣ ፈጣሬ ፍጥረታት እግዚአብሔር ነው። እርሱ ሰውና መላእክትን ለክብር ፈጠረ። ሰው ግን ከፈጣሪው የተሰጠውን ነጻነት ለበጎ ማዋል ሲገባው ራሱን ለማጥፋት ተጠቀመበት። ይህ ቢሆንም ግን የሰው ልጅ እንደጠፋ እንዳይቀር በግብረ ባሕርይው፣ በስነ መለኮቱ ይቅር ባይ እግዚአብሔር በመስቀል ተሰቅሎ ፍቅሩን አሳይቶ አድኖታል። ፈጣሪ ረቂቅ ነው ለማንም አይታይም። በሁሉ ቦታ ያለ ነው። ሁሉን ቻይ ነው። በፍጥረታት ላይ የሰለጠነ እርሱ ነው። የሰው ልጆች እርሱን ፈጣሪን ትተው ራሳቸው የቀረጿቸውን ጣዖታት አመለኩ። እግዚአብሔር ለእኛ ጥቅም የፈጠራቸውን የሰማይ ኃይላትን እነ ፀሐይን፣ እነ ጨረቃን፣ እነ ከዋክብትን አመለከ። አርሰን ቆፍረን ለምግብ፣ ለቤት፣ ለልብስ እና አጠቃላይ ለእኛ ጥቅም የተፈጠሩትን እፀዋትን፣ እንስሳትን፣ አራዊትን፣ ምድርን አመለከ። የሰው ልጅ በራሱ ሕሊና በራሱ ልብ ወለድ ጠፋ። እግዚአብሔርም ሰዎች

ሊያዩት በሚፈልጉት መልኩ አምላክነቱን ሳይለቅ ሰው ሆነ። ሰዎችም አዩት ዳሰሱት። ስለዚህም ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ አየነው ዳሰስነው በጆሯችን ሰማነው አለ። ፩ኛ ዮሐ. ፩፣፩ "ንዜንዎክሙ በእንተ ውእቱ ዘሀሎ እምቅድም ውእቱ ዘሰማዕናሁ ወዘርኢናሁ በአዕይንቲነ ወዘጠየቅነ ወዘገሠሣሁ እደዊነ በእንተ ነገረ ሕይወት" እንዲል። ስለዚህ የሁሉ አስገኝ ከሆነ ከእግዚአብሔር ውጭ ማንንም ማምለክ አይገባም። ማምለክ ማለት መገዛት ማለት ነው። ከፈጣሪ ውጭ የምንገዛለት፣ የምናመልከው፣ የምንፈራው ሊኖር አይገባም። ከፈጣሪ የሚለየን ምንም ነገር መኖር የለበትም። ከፈጣሪ አስበልጠን የምንወደው ነገር ካለ ግን ሌላ እያመለክን ነው ማለት ነው። ስለዚህ መመለስ አለብን። ከሁሉ አስቀድመን የፈጣሪን ሕግ እንጠብቅ። ፈጣሪን ማምለክ ሕጉን ትእዛዙን በመጠበቅ ነው።ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ለገላትያ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ጣዖት ማምለክንና ተጠራጣሪነትን (Heresy) የሥጋ ሥራ ብሎታል። ገላ. ፭፣፳-፳፩።ሚርተኝነትንም የሥጋ ሥራ ብሎታል። ይህም እግዚአብሔርን ካለማመን ወገን የሆነ እና በሰይጣናዊ አሰራር አምኖ ሰውን የመጉዳት ክፉ ሥራ ነው። ሚርተኝነት ሰይጣንን ከማምለክ ወገን ነው። እኛ ግን እኛን የፈጠረን ፈጥሮም የሚያኖረንን እግዚአብሔርን እናመልካለን። በአምልኮቱ ያጽናን።

ትእዛዝ ፈጣሪ ክፍል ፪

ዘፀ. ፳፣፯ "የእግዚአብሔርን የአምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ

የእግዚአብሔር ሥም ኃይላትን የሚያደርግ፣ ተአምራትን የሚያደርግ፣ እኛን የሚቀድስ፣ ረድኤትን የሚሰጥ ነው። መዝ. ፻፳፬፣፰ "ረድኤታችን ሰማይና ምድርን በሰራ በእግዚአብሔር ስም ነው"። የእግዚአብሔር ስም እኛን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ነው። መዝ. ፳፣፯ " በእግዚአብሔር ስም ከፍ ከፍ እንላለን" እንዲል። በእግዚአብሔር ስም እናሸንፋለን። ስለዚህም የእግዚአብሔር ስም ጠላትን ሰይጣንን የሚያሸንፍ ነው። መዝ. ፻፲፰፣፲፩ "መክበቡንስ ከበቡኝ በእግዚአብሔርም ስም አሸነፍኳቸው" እንዲል። ስለዚህ ክቡር የሆነው የእግዚአብሔር ስም በከበረ ቦታ፣ በከበረ ጊዜ ይነገራል። በምስጋና፣ በጸሎት፣ በመንፈሳዊ ውይይት እና በመሳሰሉት ይጠራል። እንጂ በከንቱ ቦታ፣ በከንቱ ነገር አይነገርም። የፈጣሪን ስም በከንቱ አትጥራ ተብሏልና። እንኳንስ የፈጣሪ ስም የክቡራን ሰዎች ስምም በከንቱ ነገር አይጠራም። ቀድሞ በብሉይ ኪዳን በዓመት አንድ ጊዜ የሚጠራ የእግዚአብሔር ሥም ነበር። ያንንም ስም የሚጠሩት የተከበሩት ሊቀ ካህናቱ ነበሩ። ይህም ለእግዚአብሔር ስም ትልቅ ክብር ስለነበራቸው ነው። የእግዚአብሔር ሥም ክቡር ስለሆነ ይሰገድለታል። ፊል. ፪፣፲ "በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ" ተብሎ እንደተገለጸው። ለታቦት የጸጋ ስግደት የምንሰግደውም የጌታ ስም ስለተጻፈበት ነው።

በተጨማሪም ሥጋው ደሙ ስለሚፈተትበት ነው። ስለዚህ በዋዛ በፈዛዛ ነገር መካከል የእግዚአብሔርን ስም መጥራት አይገባም።

ዘፀ. ፳፥፯ "የእግዚአብሔርን የአምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ፤ እግዚአብሔር ስሙን በከንቱ የሚጠራውን ከበደል አያነጻውምና"።

ትእዛዝ ፈጣሪ ክፍል ፫

ዘፀ. ፳፥፰-፲፩ "የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ

ሠራተኞቻቸውን በሰንበት እያሰሩ እነርሱ የሚያስቀድሱ አሰሪዎች አሉ። ይህ ልክ አይደለም። በሰንበት ቀን ሠራተኞች፣ አገልጋዮች ሳይቀሩ ቤተክርስቲያን ሄደው ነገራተ እግዚአብሔርን የሚሰሙበት መሆን አለበት። ሰንበትን አክብር ሲባል በዋናነት ሰንበት የሚላት ቅዳሜን ነው። ጌታ ፍጥረታትን ፈጥሮ ያረፈባት ዕለት ናት። ጌታ አረፈ ስንል ግን ጌታ ድካም ኖሮበት አረፈ ማለት አይደለም። መፍጠሩን አቆመ ማለታችን ነው። ወአዕረፈ እግዚእነ እም ኩሉ ግብሩ እንዲል። ሰንበት እግዚአብሔርን ለማመስገን በተለየ እንድናከብራት የታዘዘች ዕለት ናት። ጌታ የተጸነሰባት፣ የተነሣባት ዕለተ እሑድንም ዕለተ እግዚአብሔር ሰንበተ ክርስቲያን ብለን እናከብራታለን። በሰንበት የማይሰሩ ሥራዎች ምን ምን ናቸው ከተባለ ሥጋዊ ሥራዎች ሁሉ ከዕለት ምግብ ሥራዎች ውጭ በሰንበት አይሰሩም። እግዚአብሔር የሰንበትን ቀን ስለባረካት ስለቀደሳት በሥርዓቱ ካከበርናት እንቀደስባታለን እንባረክባታለን። ረድኤትን እናገኝባታለን። ሰንበትን የታመሙትን በመጠየቅ፣ የተጣሉትን በማስታረቅ፣ ቅዱሳት መጻሕፍትን በማንበብ፣ መንፈሳዊ ሥራዎችን በመሥራት ልናከብራት ይገባል።

ዘፀ. ፳፥፰-፲፩ "የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ። ስድስት ቀን ሥራ ተግባርህንም ሁሉ አድርግ፤ ሰባተኛው ቀን ግን ለእግዚአብሔር ለአምላክህ ሰንበት ነው፤ አንተ፥ ወንድ ልጅህም፥ ሴት ልጅህም፥ ሎሌህም፥ ገረድህም፥ ከብትህም፥ በደጆችህም ውስጥ ያለ እንግዳ በእርሱ ምንም ሥራ አትሥሩ፤ እግዚአብሔር በስድስት ቀን ሰማይንና ምድርን፥ ባሕርንም፥ ያለባቸውንም ሁሉ ፈጥሮ በሰባተኛው ቀን ዐርፎአልና፤ ስለዚህ እግዚአብሔር የሰንበትን ቀን ባርኮታል ቀድሶታልም"።

ትእዛዝ ፈጣሪ ክፍል ፬

ዘፀ. ፳፣፲፪ "አባትህንና እናትህን አክብር

ለእኛ ወደዚህች ምድር መምጣት ምክንያት የሆኑን እናትና አባቶቻችን ናቸው። ስለዚህ እናከብራቸዋለን እንወዳቸዋለን። ማክበር ማለትም መታዘዝ እሺ ማለት ማለት ነው። ብናከብር ምን እናገኛለን ለሚለው መልሱ እድሜያችን እንዲረዝም ነው። የአባት የእናት ቡራኬ ለልጅ ይደርሳል። የያዕቆብ በረከት በልጆቹ አድሯል። በሕገ ልቡና ዘመን የተለያዩ ሀብታት በእናት አባት ምርቃት ይተላለፉ ነበር። እናት አባት የሚደሰቱበትን ሥራ እየሰራን በእነርሱ መመረቅ ለእኛ ትልቅ በረከት ነው። ሰባት ዓይነት አባቶች አሉ። እነዚህም እግዚአብሔር፣ የቀለም አባት፣ የንሥሓ አባት፣ ወላጅ አባት፣ የክርስትና አባት፣ የጡት አባት እና የቆብ አባት ናቸው። እግዚአብሔርን በባሕርይው ክቡር ስለሆነ የባሕርይ ምስጋና እናመሰግነዋለን። የቀለም አባት የሚባለው ወንበር ተክሎ ጉባኤ ዘርግቶ ደቀመዛሙርትን የሚያስተምር ነው። ይህም ሰውን በእውቀት የሚወልድ ታላቅ አባት ነው። የንሥሓ አባት ስንበድል የሚናዝዘን ወደ መልካም ሕይወት የሚመራን መሪያችን ነው። የክርስትና አባት ከሕጻንነት ጀምሮ የክርስትናን ትምህርት ሊያስተምረን በቤተክርስቲያን ፊት ቃል ኪዳን የገባልን እና እያስተማረ ያሳደገን አባታችን ነው። የጡት አባት የሚባለው በጉዲፈቻ ያሳደገን አባታችን ነው። የቆብ አባት የሚባለው ደግሞ መነኮሳት ምንኩስናን የሚቀበሉበት አባታቸው ነው። ለምሳሌ እንጦንዮስ መቃርዮስን ወለደ ሲባል አመነኮሰው ማለት ነው። እኒህን ሁሉንም አባቶች እናከብራቸዋለን እንታዘዛቸዋለን እንወዳቸዋለን ማለት ነው። እናታችን ቅድስት ቤተክርስቲያንን እንውደዳት። ልጅነትን ያገኘንባት እናታችን ናትና።

ዘፀ. ፳፣፲፪ "አባትህንና እናትህን አክብር፤ እግዚአብሔር አምላክህ በሚሰጥህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም"።

ትእዛዝ ፈጣሪ ክፍል ፭

ዘፀ. ፳፣፲፫ "አትግደል"

የሰው ልጅ የእግዚአብሔር አምሳል ነው። ዘፍ. ፩፣፳፯ "ሰውን በአርያችን እንደምሳሌያችን እንፍጠር" ተብሎ እንደተጻፈ። ሰው እግዚአብሔርን የምናይበት የእግዚአብሔር አርዓያ እና ምሳሌ ነው። ስለዚህም ከሌሎች ፍጥረታት የከበረ ነው። በተለይም የክርስቲያን ሰውነት

የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ተብሏል። መግደል የእግዚአብሔርን አርዓያ ወይም ምስል ማጥፋት ነው። መግደል የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ማፍረስ ነው። ሰው ሰውን ማክበር አለበት። ተከባብሮ ተዋዶ መኖር የሰውነት ትክክለኛ ትርጉሙ ነው። አለመግባባትን ያለ ደላላ ቀጥታ በመወያየት መፍታት ልዩነቶችን ያጠባል። በሀገራችን እየሆነ ያለው ጥላቻ መገዳደል ባለጉዳዮች ፊት ለፊት ከመነጋገር ይልቅ በየራሳቸው መሄዳቸው ነው። በመካከል ደላሎች እውነተኛውን ጥያቄ እና ችግር አደብዝዘው የሌለ ፈጥረው፣ ያለውን አስፍተው በማቅረባቸው ነው። አንዳንድ ጉዳዮች ሊያስቆጡን ይችላሉ። ነገር ግን ቁጣችንን በትዕግሥት አብርደን ጥልን በዕርቅ እና በይቅርታ ማፍረስ ይገባናል። ምክንያቱም። ቁጣ፣ ጥል እና መግደል ቅዱስ ጳውሎስ እንደተናገረው የሥጋ ፍሬዎች ናቸውና። ፍጻሜያቸውም እኛን ወደ ሲኦል ማስገባት ነው።ገላ. ፭፣፳ ። ባንገዳደልምኮ መሞታችን አይቀርም። ስለዚህ መሞታችን ካልቀረ ተስማምቶ፣ ይቅር ተባብሎ፣ በአንድነት መንፈስ ብንኖር እንጠቀማለን። ለልጆቻችን ለወንድሞቻችን የመገዳደል ታሪክ አናውርሳቸው። ይቅር ተባብለን። ሰላምን እናውርስ።

ዘፀ. ፳፣፲፫ "አትግደል"።

የፈጣሪ ትእዛዝ ክፍል ፮

ዘፀ. ፳፣፲፬ "አታመንዝር"

ሴት ልጅ/ ወንድ ልጅ ሌላውን በዝሙት ለመሳብ የሚለብሱት ልብስ፣ የሚያደርጉት ጌጥ የምንዝር ጌጥ ይባላል። ይህን ደግሞ ቅዱስ ጳውሎስ የሥጋ ሥራ ብሎታል። ገላ. ፭፣፳፩ "ይህንን የሚያደርግ የእግዚአብሔርን መንግሥት አያይም ተብሏል"። አንድ ሰው ሌላውን ለዝሙት የሚያነሳሳ አለባበስ ማለትም ሰውነትን ጥብቅ አድርጎ የሚያሳይ አለባበስ ወይም ራቁትን የሚያጋልጥ ልብስ መልበስ አይገባውም። ቅዱስ ጳውሎስ ቀጥሎም መዳራትን የሥጋ ሥራ ብሎታል። መዳራት የሚባለው የእጅ ጉንተላ፣ የዓይን ጥቅሻ፣ የነገር ጉሰማን የሚያጠቃልል ቃል ነው። እኒህ ነገሮች ሁሉ ወደ ዝሙት የሚስቡ ነገሮች ስለሆኑ ሰው ከእነዚህ መራቅ አለበት። ማግባት ቢፈልግ እንኳ በሥርዓት ጠይቆ፣ በሥርዓት ቆይቶ መሆን አለበት። ገና እጮኛማቾች ነን ተብሎ ፍትወት ቀስቃሽ ንግግር፣ እንዲሁም አካላዊ ንክኪ ማድረግ አይገባም። የሰው አካሉ ክቡር ነው። ስለዚህም አካሉንም ሕሊናውንም በንጽሕና ማቆየት ይጠበቅበታል። ሰውነትን ማርከስ አይገባም። ርኩሰት የሥጋ ስራ ነው ብሎ ቅዱስ ጳውሎስ ነግሮናልና። ማንኛውም ሰው የእርሱ/የእርሷ ካልሆነች/ካልሆነ ሴት/ወንድ ጋር ግንኙነት ከፈጸመ/ከፈጸመች ዝሙት ሰራ/ሰራች ይባላል። አታመንዝር ያለውን ሕግ መሻር ስለሆነ በነፍስም በሥጋም ቅጣትን ያመጣል። ማንኛችንም ሰዎች ራሳችንን በብዙ ረገድ በንጽሕና

መጠበቅ ይገባናል። ገላ. ፭፣፲፱-፳

ዘፀ. ፳፣፲፬ "አታመንዝር"።

የፈጣሪ ትእዛዝ ክፍል ፯

ዘጸ. ፳፣፲፫ አትስረቅ

ስርቆት ያልለፉበትን ገንዘብ ለራስ ማድረግ ነው። ስርቆት ሌሎች የለፉበትን ገንዘብ በውንብድና፣ በማጭበርበር፣ በተንኮል፣ በዝርፊያ መቀማት ነው። የሌላውን ገንዘብ የእኔ ነው ማለት ሌብነት ነው። በቀድሞ ዘመን ሌባ ሲሰርቅ ከተገኘ እጁን ይቆረጥ ነበር። ሌላውም ያንን እያየ አይሰርቅም ነበር። በስርቆት ምክንያት እናት ከልጅ ሳትገናኝ ትቀራለች። የብዙ ሰዎች ሕይወት ምስቅልቅል ይላል። ክርስቲያን ወጥቶ ወርዶ ሰርቶ ባገኘው ገንዘብ መኖር አለበት እንጂ አይሰርቅም። በክርስትና መስራት የማይችል ሰው ቢኖር እንኳ ይለምን እና ይብላ ይላል እንጂ ይስረቅ አይልም። ያጣ ይለምን ነው የተባለ። ጉቦ፣ ሙስና የስርቆት ዓይነቶች ናቸው። ሰው በብቃቱ ተወዳድሮ ሀገርን መጥቀም ሲገባው ብቁ ሰዎች እየተገፉ ደካማ ሰዎችን በዝምድና፣ በጉቦ፣ በዘር፣ በቋንቋ መቅጠር ሀገራችንን በጠቅላላው ዓለማችንን እየበጠበጣት ይገኛል። ሁሉም ከተንኮል ወጥቶ በሚችለው ተከባብሮ እየሰራ ሀገሩን ማሳደግ ይኖርበታል። እግዚአብሔር ለሁላችንም ልዩ ልዩ ጸጋ ሰጥቶናል። በተሰጠን ጸጋ ሳንኮራ አንድም ሳናፍር በትሕትና መስራት ከስርቆት ያድናል። ብዙ ሰው ወደ ስርቆት የሚሄድ ዝቅ ብሎ እንዳይሰራ ወይም እንዳይለምን ኩራት ይዞት ነው። ነገር ግን ኩራት የሥጋ ሥራ ነው። ገላ. ፭፣፳። ሲጀምር ከእግዚአብሔር ባገኘነው ጸጋ ማፈርም መኩራትም አይገባም። ኩራት የአላዋቂዎች ሥራ ነው። ለእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ የሥራ እድል ማመቻቸት ከመንግሥት ይጠበቃል። ነገር ግን ሥርዓተ መንግሥቱም ለሌብነት የተስማማ ከሆነ ትልቅ አደጋ ነው። አትስረቅ ብሎ ማስተማር አንድ ነገር ነው። በተጨማሪም አትስረቅ ላልነው አካል ሥራ መፍጠር ግዴታ ነው። በዋናነት ችግሩን ብቻ ሳይሆን የችግሩን ምንጭም ማጥፋት ወሳኝ ነገር ነውና። ሌላው አስራትን አለማውጣትም ሌላኛው የስርቆት ዓይነት ነው። አስራት የሚሰጠው ደግሞ ለቤተክርስቲያን ነው። አስራት ለግለሰብ አይሰጥም ነውር ነው።

ዘጸ. ፳፣፲፫ አትስረቅ።

የፈጣሪ ትእዛዝ ክፍል ፰

ዘፀ. ፳፣፲፮ "በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር"

በቀድሞ ዘመን በሐሰት የመሰከረ ሰው ምላሱ ይቆረጥ ነበር። ሌላውም ይህንን እያየ አይዋሽም ነበር። ውሸት እያደር ያቀላል። ውሸት ያልተደረገውን እንደተደረገ የተደረገውን እንዳልተደረገ መናገር ነው። ውሸት የሆነውን እንዳልሆነ ያልሆነውን እንደሆነ አድርጎ መናገር ነው። ውሸት የአንደበት ኃጢዓት ነው። በንግግር ሊገለጽ ይችላል። በጽሑፍ ሊገለጽ ይችላል። የውሸት ተቃራኒ እውነት ነው። በሐሰት መመስከር ትልቅ በደል ነው። ክርስቲያን እውነቱን እውነት ሐሰትን ሐሰት የሚል ነው። ለእውነት ትልቅ ክብር አለው። ቅዱሳን ሰማእታት እውነትን ተናግረው ለእውነት ሞቱ። በውሸት ከመኖር በእውነት መሞት ይበልጣልና። ትልቅ ክብር አለውና። ዋሾ ሰው ለራሱ፣ ለጓደኛው፣ ለዘመድ፣ ለቤተሰብ፣ ለሀገር አይታመንም። ውሸትን መታገል ይገባል። ሰው ለተርእዮ፣ ለመከበር፣ ለሥጋዊ ጥቅም ሊዋሽ ይችላል። ነገር ግን የውሸት እድሜዋ አጭር ስለሆነ በኋላ ከሚያፍር እውነቱን ተናግሮ ቢኖር ይሻለዋል። ሰው እውነት መናገር ቢያቅተውንኳ ውሸት ላለመናገር ዝም ማለት አለበት።

ዘፀ. ፳፣፲፮ "በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር"።

ትእዛዘ ፈጣሪ ክፍል ፱

ዘፀ. ፳፣፲፯ "የባልንጀራህን ቤት አትመኝ”

እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ ሰው የሰጠው ጸጋ ልዩ ልዩ ስለሆነ አንዱ በሌላው መመቅኘት፣ መቅናት እንዲሁም መፈካከር አይገባውም። ምክንያቱም ቅዱስ ጳውሎስ እንደተናገረው ምቀኝነት፣ ቅንዐትና ፉክክር የሥጋ ፍሬዎች ናቸው። እኛን ወደሲኦል የሚመሩን ክፉ መንገዶች ናቸው። ገላ. ፭፣፳። ሰው ራሱን ከማንም ጋር ማወዳደር አይገባውም። ራሱንም መለካት ያለበት ከእግዚአብሔር ሕግ አንጻር ነው እንጂ ከሰው አንጻር አይደለም። እግዚአብሔርም ዋጋ የሚሰጠን ከሰዎች ምን ያህል ተሸላችኋል በሚለው ሳይሆን ሕጌን ትእዛዜን ምን ያህል ጠብቃችኋል ብሎ ነው። የሌላ ሰው ንብረት የሌላ ነው። እኛ ልንመኘው አይገባንም። እኛ በራሳችን ሰርተን ያን የመሰለ ልናፈራ እንችላለን እንጂ ያንኑ ራሱን መመኘት ኃጢዓት ነው። ሁሉም በተሰጠው ጸጋ ያመስግን እንጂ አንዱ በአንዱ መቅናት አይገባውም። አንዱ የአንዱን አይመኝ።

ዘፀ. ፳፣፲፯ "የባልንጀራህን ቤት አትመኝ፤ የባልንጀራህን ሚስት ሎሌውንም ገረዱንም በሬውንም አህያውንም ከባልንጀራህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ"።

የፈጣሪ ትእዛዝ ክፍል ፲

ዘሌ. ፲፱፣፲፰ "ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ"

ከአስሩ ትእዛዛት የመጨረሻው ሌላውን ሰው እንደ ራስ መውደድ ነው። ለራሳችን የምናስበውን መልካም ሐሳብ ለሌሎችም መመኘት፣ ለእኛ ሊደረግልን የምንፈልገውን ለሌላውም እንዲደረግ መፈለግና ማድረግ ናቸው። በእኛ ሊሆንብን የማንፈልገውን በሌላውም እንዳይሆን መመኘት ነው። ባልንጀራውን እንደራሱ የሚወድ ሰው በሰዎች ደስታ ይደሰታል በሰዎች ኀዘን ደግሞ ያዝናል። ለሁሉም ሰው መልካም አሳቢ ነው። የማንንም መጥፋት አይፈልግም። አንድ ሰው አጥፍቶ ቢገኝ እንኳ ለንሥሓ እንዲያበቃው ይመኛል እንጂ ጥላቻ የለበትም። ይህንን ሕግ የሚፈጽም ሰው ዘረኝነትን አያውቀውም። ሰው ዘረኛ የሚሆነው ባልንጀራውን እንደራሱ አለመውደድ ሲጀምር ነው። ኦርቶዶክሳዊው ሕይወት ግልጽና ውብ ነው። ሰው ከኦርቶዶክሳዊው ሕይወት እየራቀ ሲሄድ እየከፋ ይሄዳል። አንድ ሰው ጥሩ ነው የሚባለው ኦርቶዶክሳዊ ሲሆን ነው። ኦርቶዶክሳዊነት እውነትን ከጥበብ፣ ፍቅርን ከፍትሕ፣ ትሕትናን ከሙሉ ሰብእና ጋር አጣምሮ የያዘ ማንነት ነው። ኦርቶዶክሳዊው ሕይወት ራስ ወዳድነት የለበትም። አንዱ ለሁሉ ያስባል። ሁሉም ለአንዱ ያስባል። የኦርቶዶክሳዊነት ማዕከሉ ክርስቶስ ነው።

ዘሌ. ፲፱፣፲፰ "አትበቀልም፥ በሕዝብህም ልጆች ቂም አትያዝ፥ ነገር ግን ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ"።

አነሳስቶ ላስጀመረን አስጀምሮም ላስፈጸመን ልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይገባል።